

# KONVENCIJA DĒL SENATIES TERMINO NETAIKYMO UŽ KARO NUSIKALTIMUS IR UŽ NUSIKALTIMUS ŽMONIŠKUMUI

## PREAMBULĒ

*Valstybēs, šios Konvencijas Šalys,*

*prisimindamos* Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinės Asamblējos 1946 m. vasario 13 d. rezoliucijā 3 (I) ir 1947 m. spalio 31 d. rezoliucijā 170 (II) dēl karo nusikaltēliu išdavimo ir baudimo, 1946 m. gruodžio 11 d. rezoliucijā 95 (I), patvirtinančią tarptautinēs teisēs principus, pripažintus Niurnbergo tarptautinio karo tribunolo ištatais ir šio tribunolo nuosprendžiu, taip pat 1966 m. gruodžio 12 d. rezoliucijā 2184 (XXI) ir 1966 m. gruodžio 16 d. rezoliucijā 2202 (XXI), kuriose vienareikšmiškai pasmerkti vietos gyventoju ekonominiu bei politiniu teisiu pažeidimai ir apartheido politika kaip nusikaltimai žmoniškumui;

*prisimindamos* Jungtinių Tautų Organizacijos Ekonominēs ir socialinēs tarybos 1965 m. liepos 28 d. rezoliucijā 1074 D(XXXIX) ir 1966 m. rugpjūčio 5 d. rezoliucijā 1158 (XLI) dēl karo nusikaltēliu ir asmenu, padariusiu nusikaltimus žmoniškumui, baudimo;

*pažymėdamos*, kad nē vienoje oficialioje deklaracijoje, dokumente ar konvencijoje, susijusioje su baudžiamuoju persekiojimu ar baudimu už karo nusikaltimus ir už nusikaltimus žmoniškumui, nēra nuostatos dēl senaties termino;

*atsižvelgdamos* į tai, kad pagal tarptautinę teisę karo nusikaltimai ir nusikaltimai žmoniškumui priskiriami patiems sunkiausiems nusikaltimams;

*būdamos įsitikinusias*, kad veiksminga bausmē už karo nusikaltimus ir už nusikaltimus žmoniškumui yra svarbus veiksnys užkertant keliā tokiems nusikaltimams, ginant žmogaus teises ir pagrindines laisves, stiprinant pasitikėjimą, skatinant tautu bendradarbiavimą ir užtikrinant taikā bei tarptautinį saugumą;

*pažymėdamos*, jog tai, kad vidaus teisēs normos, nustatančios senaties terminā už paprastus nusikaltimus, taikomos karo nusikaltimams ir nusikaltimams žmoniškumui, kelia rimtā pasaulio visuomenēs susirūpinimą, nes tuo trukdoma vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ir bausti asmenis, atsakingus už tuos nusikaltimus;

*pripažindamos*, jog atėjo laikas ir yra būtina šia Konvencija tarptautinėje teisėje įtvirtinti principā, kad karo nusikaltimams ir nusikaltimams žmoniškumui senaties termino nēra, ir kad būtina užtikrinti visuotinį šio principo taikymā,

s u s i t a r ē :

### 1 straipsnis

Šiems nusikaltimams, nesvarbu, kada jie padaryti, netaikomi jokie senaties terminai:

a) karo nusikaltimams, kaip jie apibrēžti 1945 m. rugpjūčio 8 d. Niurnbergo tarptautinio karo tribunolo ištatuose ir patvirtinti Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinės Asamblējos 1946 m. vasario 13 d. rezoliucijoje 3 (I) ir 1946 m. gruodžio 11 d. rezoliucijoje 95 (I), ypač „sunkiems pažeidimams“, išvardytiems 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencijose dēl karo auku apsaugos;

b) nusikaltimams žmoniškumui, nesvarbu, ar jie būtų padaryti karo ar taikos metu, kaip jie apibrēžti 1945 m. rugpjūčio 8 d. Niurnbergo tarptautinio karo tribunolo ištatuose ir patvirtinti Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinės Asamblējos 1946 m. vasario 13 d. rezoliucijoje 3 (I) bei 1946 m. gruodžio 11 d. rezoliucijoje 95 (I), iškeldinimui pasinaudojant ginkluotu užpuolimu arba okupacija ir nežmoniškoms veikoms, pagrįstoms apartheido politika, taip pat genocido nusikaltimui, apibrēžtam 1948 m. Konvencijoje dēl kelio užkirtimo genocido nusikaltimui ir baudimo už jį, net jei tokiomis veikomis nēra pažeidžiama valstybēs, kurioje jos buvo įvykdytos, vidaus teisē.

### 2 straipsnis

Kai padaromas kuris nors iš 1 straipsnyje nurodytu nusikaltimū, šios Konvencijos nuostatos taikomos valstybēs instituciju atstovams ir privatiems asmenims, kurie kaip vykdytojai ar bendrininkai dalyvauja darant tuos nusikaltimus arba kurie tiesiogiai kursto kitus asmenis daryti tokius nusikaltimus, arba kurie susitaria daryti tuos nusikaltimus,

nesvarbu, ar jie buvo padaryti ar ne, taip pat valstybės institucijų atstovams, leidžiantiems juos daryti.

### **3 straipsnis**

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, įsipareigoja imtis visų reikiamų teisinių ar kitokių priemonių savo valstybėse, kad sudarytų sąlygas išduoti pagal tarptautinę teisę šios Konvencijos 2 straipsnyje nurodytus asmenis.

### **4 straipsnis**

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, vadovaudamosi savo konstitucinėmis procedūromis, įsipareigoja imtis visų teisinių ar kitokių priemonių, būtinų užtikrinti, kad įstatymu nustatyti ar kitokie senaties terminai nebūtų taikomi baudžiamajam persekiojimui ir baudimui už nusikaltimus, nurodytus šios Konvencijos 1 ir 2 straipsniuose, ir kad ten, kur senaties terminas šiems nusikaltimams taikomas, jis būtų panaikintas.

### **5 straipsnis**

Ši Konvencija iki 1969 m. gruodžio 31 d. pateikiama pasirašyti visoms valstybėms, Jungtinių Tautų Organizacijos narėms, ar bet kurios specializuotos šios Organizacijos agentūros arba Tarptautinės atominės energijos agentūros narėms, visoms valstybėms, Tarptautinio Teisingumo Teismo statuto Šalims, ir visoms kitoms valstybėms, kurias Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinė Asamblėja pakviečia tapti šios Konvencijos Šalimis.

### **6 straipsnis**

Ši Konvencija turi būti ratifikuota. Ratifikavimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui.

### **7 straipsnis**

Prie šios Konvencijos gali prisijungti bet kuri 5 straipsnyje nurodyta valstybė. Prisijungimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui.

### **8 straipsnis**

1. Ši Konvencija įsigalioja devyniasdešimtą dieną nuo tos dienos, kai Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui deponuojamas dešimtas ratifikavimo ar prisijungimo dokumentas.

2. Kiekvienai valstybei, kuri ratifikuoja šią Konvenciją ar prisijungia prie jos po to, kai deponuojamas dešimtas ratifikavimo ar prisijungimo dokumentas, ši Konvencija įsigalioja devyniasdešimtą dieną nuo tos dienos, kai ta valstybė deponuoja savo ratifikavimo ar prisijungimo dokumentą.

### **9 straipsnis**

1. Praėjus dešimčiai metų nuo šios Konvencijos įsigaliojimo dienos, bet kuri Susitariančioji Šalis gali bet kada paprašyti pataisyti ir papildyti šią Konvenciją, apie tai raštu pranešdama Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui.

2. Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinė Asamblėja sprendžia, kokių reikia imtis priemonių dėl tokio prašymo, jei mano, kad jų reikia.

### **10 straipsnis**

1. Ši Konvencija deponuojama Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui.

2. Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinis Sekretorius perduoda patvirtintas šios Konvencijos kopijas visoms 5 straipsnyje nurodytoms valstybėms.

3. Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinis Sekretorius praneša visoms 5 straipsnyje nurodytoms valstybėms apie:

a) šios Konvencijos pasirašymus ir pagal 5, 6 ir 7 straipsnius deponuotus ratifikavimo bei prisijungimo dokumentus;

- b) šios Konvencijos įsigaliojimo datą pagal 8 straipsnį;
- c) pranešimus, gautus pagal 9 straipsnį.

### **11 straipsnis**

Ši Konvencija, kurios tekstai anglų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis yra autentiški, datuojama 1968 m. lapkričio 26 d.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.

---